

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Literatura i kultura w krajach niemieckich od 1945 r., PG_00200539						
Kierunek studiów	Niemcoznawstwo (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2028/2029		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	3	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	5	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Germańskiej -> Zakład Literatury i Kultury Niemieckiej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Marion Brandt					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z literaturą niemiecką, austriacką i szwajcarską po 1945 roku na tle kultury krajów obszaru niemieckojęzycznego.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[NIEML3_W05] Zna w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia z literaturoznawstwa związane z kierunkiem studiów	- zna w języku niemieckim nazwy nurtów literackich oraz terminologię związaną z budową dzieła literackiego - ma zaawansowaną wiedzę ogólną dotyczącą metodologii badań literackich - ma pogłębioną wiedzę szczegółową o przedstawicielach literatury niemieckojęzycznej po 1945 roku - zna i rozumie metody analizy i interpretacji tekstu kultury, w szczególności tekstu literackiego	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[NIEML3_K03] Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego Europy, zwłaszcza Europy Środkowowschodniej i historycznego oraz kulturowego pogranicza polsko-niemieckiego; jest gotów do działania na rzecz ochrony i promocji tego dziedzictwa	- rozumie potrzebę uczestniczenia w życiu literackim i kulturalnym oraz zachęcenia innych do kontaktu z literaturą i kulturą Niemiec, Szwajcarii i Austrii	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[NIEML3_U03] Potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury oraz określić ich znaczenie, oddziaływanie społeczne, miejsce w procesie historyczno-kulturowym	- interpretuje tekst literacki za pomocą typowych metod analizy i interpretacji oraz określa ich miejsce we współczesnej kulturze Niemiec, Szwajcarii i Austrii	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
[NIEML3_W01] Ma wiedzę o miejscu i znaczeniu dyscyplin naukowych tworzących kierunek niemiecoznawstwo w systemie nauk, ich specyfice przedmiotowej, metodologicznej i terminologicznej, a także o wzajemnych relacjach tych nauk	- ma orientację w powiązaniach literaturoznawstwa (historii literatury) z historią i kulturoznawstwem (historią kultury) w odniesieniu do literatury i kultury krajów obszaru niemieckojęzycznego po 1945 roku	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego	
Treści przedmiotu	Tematy literatury niemieckojęzycznej od 1945: 1) druga Wojna Światowa - G. Eich: Inventur, J. Bobrowski: Das Käuzchen, B. Schlink; Der Vorleser; 2) Zagłada Żydów - P. Celan: Die Todesfuge, J. Becker: Jakob der Lügner, R. Klüger: Weiter leben, Th. Bernhard: Heldenplatz; 3) Relacje polsko-niemieckie - G. Grass: Die Blechtrommel, M. Streubel: Verregnete Heimkehr, A. Tobor: Sitzen vier Polen im Auto; 4) Gesellschaftskritik, ruch studencki roku 1968, H. M. Enzensberger: Ins Lesebuch für die Oberstufe, I. Bachmann: Undine geht; 6) Literatura migracyjna i międzykulturowa - Emine Sevgi Özdamar: Die Brücke vom Goldenen Horn, Herta Müller.		
Wymagania wstępne i dodatkowe	Opanowanie zakresu wiadomości, umiejętności i kompetencji przekazywanych w ramach nauczania przedmiotu Warsztat badań niemiecoznawcy, znajomość języka niemieckiego na poziomie umożliwiającym osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	wykonanie zadań interpretacyjnych podczas semestru	51.0%	50.0%
	praca semestralna lub prezentacja- opracowanie wybranego zagadnienia na podstawie analizy i interpretacji tekstu	51.0%	50.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> • Paul Celan: Todesfuge • Günter Eich: Inventur • Wolfgang Borchert: Draußen vor der Tür, opowiadania • Günter Grass: Pan Kiehot, Die Blechtrommel (fragment) • Manfred Streubel: Verregnete Heimkehr • Utz Rachowski: Über das slawische Herz • Emine S. Özdamar: Die Brücke vom Goldenen Horn (fragment) • Brygida Helbig-Mischewski: Anioły i świnię w Berlinie (fragment) 	

	Uzupełniająca lista lektur	<ul style="list-style-type: none"> • Das Tagebuch der Anne Frank • Victor Klemperer: Tagebuch, LTI • Ruth Klüger: Weiter leben (Żyć dalej 2009) • Nelly Sachs: Rozżarzone zagadki. Wiersze wybrane, wybór i przekł. R. Krynicki. Kraków 2006 • Edgar Hilsenrath: Der Nazi und der Friseur • Maxim Biller: Im Kopf von Bruno Schulz • George Tabori: Mein Kampf (polskie t umaczenie w: Jesienny wieczór i inne dramaty, w przekł. Danuty Żmij-Zielińskiej. Kraków, Warszawa 2013) • Thomas Bernhard: Heldenplatz • W.G. Sebald: Austerlitz • Johannes Bobrowski: Levins Mühle • Siegfried Lenz: Heimatmuseum (Muzeum Ziemi Ojczystej) • Bernhard Schlink: Der Vorleser
	Adresy eZasobów	

Das Tagebuch der Anne Frank

- Die Funktionen des Tagebuchs für Anne Frank
- Wahrnehmung und Reflexion des Krieges und der Judenverfolgung im Tagebuch von Anne Frank
- Anne Franks Ängste, Träume und Zukunftswünsche

Victor Klemperer: Tagebuch, LTI

- Das Bild der Deutschen im Tagebuch von Victor Klemperer
- Antisemitismus im Tagebuch von Victor Klemperer
- Elemente der nationalsozialistischen Sprachmanipulation nach Klemperers LTI

Ruth Klüger: Weiter leben (Życ dalej 2009)

- Das Bild der Deutschen in Ruth Klügers Erinnerungen "Weiter leben"
- Die Erinnerung an die Judenverfolgung aus weiblicher Perspektive in

Nelly Sachs: Rozżarzone zagadki. Wiersze wybrane, wybór i przekł. R. Krynicki. Kraków 2006

- Die Erinnerung an die Shoah in ausgewählten Gedichten von Nelly Sachs (1 oder 2 Gedichte)

Edgar Hilsenrath: Der Nazi und der Friseur

- Das Thema der Schuld im Roman Der Nazi und der Friseur
- Die Funktion des Komischen im Roman Der Nazi und der Friseur

Jurek Becker: Jakob, der Lügner

- Die Funktion der Lüge
- Das Bild des Gettos
- Vergleich der Verfilmungen des Romans mit dem literarischen Text

Maxim Biller: Im Kopf von Bruno Schulz

- Bruno Schulz als literarische Figur (Charakteristik und Situation)
- Warum (und was) schreibt Bruno Schulz an Thomas Mann?
- Intertextuelle Beziehungen zu den Erzählungen von Bruno Schulz

George Tabori: Mein Kampf

- (w: Jesienny wieczór i inne dramaty, w przekł. Danuty Żmij-Zielińskiej. Kraków, Warszawa 2013)
- Charakterystyka postaci Hitlera
- Relacja między Hitlerem i Szlomo Herzl
- Funktion Komizmu w sztuce Mein Kampf

Thomas Bernhard: Heldenplatz

- Die Darstellung des Antisemitismus (Geschichte und Gegenwart)
- Charakteristik einzelner Figuren und ihrer Beziehungen zu Josef Schuster (Frau Zittel, der Bruder)
- Das Bild Österreichs
- Elemente des Komischen

W.G. Sebald: Austerlitz

- Das Thema der Kindertransporte nach England
- Charakteristik von Austerlitz
- Die Beziehung zwischen Austerlitz und dem Erzähler
- Die Rolle der Fotografie

Johannes Bobrowski: Levins Mühle

- Charakteristik des Mühlenbesitzers Johann und seiner Handlungen
- Charakteristik von Levin und seinen Freunden
- Das Thema der Gewalt
- Das Bild der Deutschen
- Das Bild des Gerichtswesens (der Justiz)
- Die Bedeutung der Musik
- Elemente von Transkulturalität

Siegfried Lenz: Heimatmuseum (Muzeum Ziemi Ojczystej)

- Das Museum als ein Spiegel der kulturellen Vielfalt in den Masuren eine Utopie?
- Deutsche und Polen in den Masuren
- Germanisierung und Slawenfeindlichkeit in den Masuren als Thema des Romans
- Das Bild der Vertriebenen nach 1945 in der Bundesrepublik
- Charakteristik von Zygmunt Rogalla
- Das Teppichweben als Symbol für die Masuren

Günter Grass: Die Blechtrommel (1. Buch oder Film)

	<ul style="list-style-type: none"> • Danzig als ein transkultureller Raum am Beispiel der Familie Matzerath • Das Bild der Polen (Oskars Großvater, Onkel, Polnische Post) • Das Bild der Deutschen (Oskars Vater, die Nachbarn) • Das Bild der Kaschuben (Oskars Großmutter, Mutter und Onkel) <p>Emine Sevgi Özdamar: Die Brücke vom Goldenen Horn (1998, Most nad Złotym Rogiem 2007)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Das Vertrautwerden der Hauptfigur in Deutschland (Erlernen der Sprache, Gewohnheiten, Missverständnisse) • Das Bild Berlins im Roman • Die Darstellung des Lebens von türkischen Gastarbeiterinnen • Das Thema der Initiation / des Erwachsenwerdens / die Entwicklung der Hauptfigur • Das Thema weiblicher Emanzipation • Zeitgeschichte der 1960er Jahre <p>Brygida Helbig-Mischewski: Anioły i Świnie. W Berlinie! (2005, dt. 2016)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Die Situation polnischer Migranten in Deutschland zwischen Integration und Ausgrenzung • Charakteristik der Hauptfigur Gisela Stopa
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.